

Univerzita Hradec Králové Pedagogická fakulta

Katedra českého jazyka a literatury

Posudek disertační práce

Autor: **Martin Markoš**

Název: **Model rodiny a jeho transformace optikou antropologie literatury ve vybraných českých prózách 21. století**

Studijní obor: Teorie a dějiny české literatury

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Alena Zachová, CSc.

Oponenti práce: prof. PhDr. Ivo Pospíšil, DrSc. doc. PhDr. Jiří Kudrnáč, CSc.

Doktorand ve své disertační práci **Model rodiny a jeho transformace optikou antropologie literatury ve vybraných českých prózách 21. století** zohlednil hned několik zajímavých a významných témat současné literatury a literární vědy. V práci se zabývá především interpretací tématu rodiny a mezilidských vztahů v různých polohách tak, jak je zobrazuje současná česká umělecká literatura. Téma samo o sobě v umění velmi preferované v každé době, je v dnešní době mimořádně aktuální z důvodu nového formulování modelu rodiny ve smyslu společenském i právním. Z interpretovaných uměleckých textů vyplývá, o jak závažný problém skutečně jde. Vztahy mezi rodiči a dětmi, sourozenci a partnery zůstávají i v současné době dominantní a zásadní.

Dalším významným příspěvkem práce je rozsah primární literatury, prostřednictvím které sleduje současnou českou literaturu. Doktorand pracuje s více než stovkou beletristických textů, proto lze jeho závěry pokládat za relevantní, obraz modelu rodiny v současné umělecké próze je přesvědčivý a ucelený také proto, že využívá texty ceněných autorek a autorů různých generací publikujících v posledních desetiletích.

Nejpodstatnější však je metodologický přístup, který celé téma začleňuje do literárněvědného kontextu. Doktorand použil přístup antropologický, který v našem domácím prostředí není příliš teoreticky rozpracován, vycházel proto zejména z polských pramenů a z antropologie literatury Wolfganga Isera navazující na recepční estetiku kostnické školy. Využil především teorie týkající se využití diskurzivních modelů, fiktivní povahy a konstruovanosti toho, co pokládáme za realitu, dále do svého metodologického přístupu zařadil také terminologii sociologickou a psychologickou.

Doktorand ve své práci prokázal schopnost zpracovat rozsáhlé téma, schopnost interpretovat umělecké texty, aktivně pracovat s odbornou literaturou a za zmínku stojí též jeho vlastní publikační činnost vztahující se k tématu práce. Práci proto doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové 26.7.2022

doc. PaedDr. Alena Zachová, CSc.